

Tilb. V. R. ant. g.
NORGES FISKARLAG
TRONDHEIM
TELEFON 25266



p.t. Oslo den 24. juni 1948.

W

JUN 08564 - 100

25 JUN 1948

Innk. til		
25. JUN. 1948		
51	1	4

ny
iflg. l. ant.

Utenriksdepartementet,

Oslo.

I følge opplysninger i pressen står de allierte militærmyndigheter i ferd med å senke 8.000 tonn giftgass i Skagerakk.

Vi er kjent med at Svenska Västskustfiskarnes Centralförbund har anmodet det svenske utenriksdepartement om å protestere mot senkningen.

Da senkningen av giftgassen i Skagerakk også vil kunne skade norske fiskeinteresser, tør vi henstille til Departementet at det i samarbeid med det svenske utenriksdepartement søker utvirket at giftgassen føres ut på så store dypder at man kan være trygg for at senkningen ikke vil få noen skadevirkninger.

NORGES FISKARLAG.

Jens Ruffum

Spizella breweri.

Senkning av giftgass utenfor den norske kyst.

I brev av 29 juni d.å. ble ambassaden i Stockholm instruert om å undersøke hvorvidt det svenske utenriksdepartement var blitt anmodet fra noen svensk fiskeorganisasjon om å protestere mot at det senkes giftgass i Skagerak. Ambassaden ble videre anmodet om å bringe på det rene om de svenske myndigheter aktet å foreta seg noe i sakens anledning.

5 d.m. telefonerte ambassadesekretær Moltke-Hansen fra Stockholm og opplyste at det svenske utenriksdepartement hadde drøftet saken med den amerikanske ambassade i Stockholm, og at det ennå ikke var kommet noen endelig uttalelse fra den amerikanske ambassade.

Samme dag sendte Utenriksdepartementet følgende telegram til militærmisjonen i Berlin:

"IFÖLGE PRESSEMELDING AKTER ALLIERTE MILITÄR-
MYNDIGHETER SENKE GIFTGASS SKAGERAK STOP HVIS
DETTE RIKTIG SÖK UTVIRKET SENKNING TILSTREKKELIG
STORE DYBDER TIL SIKKER UNNGÅELSE SKADEVIRKNING
FISKEBESTAND". .

Dette telegrammet var på forhånd blitt lest opp for
sekretær/Kjølberg/i Fiskeridepartementet som var enig

Takt med
Kong. Hofet
Hortvedt som
meddelte at
den nye
is anstalt
ville bli offentlig
samfundet
over det danske
Staatsskatsvæsen
S. O. K. H. H. H.
bestyrelse
sitt ordlydende
O. d. d. d. d. d.
Kongens
datter med
sine sønner
og alle andre
som om at de
kunne have

i ordlyden.

6 d.m. ringte ambassadesekretær Moltke-Kansen igjen fra Stockholm og fortalte at det svenske utenriksdepartement nå hadde fått forsikring fra den amerikanske ambassade om at giftgassen ville bli senket på 700 meters dyp utenfor Arendal.

I dag ble jeg ringt opp av l.sekretær Parsons ved den henværende amerikanske ambassade som fortalte at den amerikanske marineattaché for lang tid siden hadde henvendt seg til Sjøforsvarets Overkommando og spurt om de norske myndigheter hadde noe imot at man foretok den påtenkte senkning av giftgass utenfor den norske kyst. Ambassadesekretær Parsons presiserte at det gjaldt senkning utenfor territorialgrensen, og at de amerikanske myndigheter derfor strengt talt hadde rett til å gjøre hva de ville, men de hadde dog ikke villet unnlate å forelegge saken for de norske, svenske og danske myndigheter. Svenskene og danskene hadde nå smtykket. Da det ennå i går ikke var kommet svar fra Sjøforsvarets Overkommando, hadde den amerikanske ambassade purret på saken og hadde fått vite at man i Fiskeridirektoratet i Bergen var sterkt imot at giftgassen ble senket der hvor amerikanerne hadde tenkt å gjøre det.

Jeg hadde på forhånd fått beskjed av sekretær Paus om at Parsons ville ringe meg opp om saken, og hadde derfor konferert med sekretær Kjöllberg i Fiskeridepartementet. Sekretær Kjöllberg forklarte at man i Fiskeridirektoratet var sterkt imot at giftgassen ble senket så langt syd som det var planlagt da det her ikke fantes større dybder enn 500 meter, hvilket var for lite (dette stemmer ikke med opplysninger fra Stockholm om at giftgassen ville bli senket utenfor Arendal på 700 meters dybde). Sekretær Kjöllberg leste opp et telegram fra Fiskeridirektoratet hvor det ble anbefalt at man skulle oppfordre amerikanerne til å senke giftgassen på Dyphavet nordenfor Pampen, utenfor 500 favners dyp, d.v.s. nordenfor 63^o nordlig bredde.

Jeg fortalte ambassadesekretær Parsons om våre fiskerimyndigheters syn på saken og henstillet imidlertid

til ham å gjøre sitt beste for at giftgassen ble senket på det sted som Fiskeridirektoratet hadde foreslått. Parsons lovet å gjøre hva han kunne. Han gjorde imidlertid oppmerksom på at skipet med giftgass enten skulle laste inn giften eller kanskje sogar skulle seile fra Bremen i morgen.

8 juli 1948.

J.P.

R DEN NORSKE MILITÆRMISJON
NORWEGIAN MILITARY MISSION

EB/EB
2830/48

Jot.
(Detaljer om i nr. i dette brev hos firt
opp i evakrasjon.)

Senkning av giftgass i Skagerak.
T. 35 U. 5/7. - 18. 9/38

JNE 09407 "UD.

1948
BERLIN, 9. juli 1948.

Nr. 582

9331

Innk. til
13. JUL. 1948
51 1 4

Utenriksdepartementet,

Jeg har vært i forbindelse med de hervaerende britiske marinemyndigheter som kunne meddele at det eneste som foreligger fra okkupasjonsmaktene i Tyskland om senkning av giftgass er en meddelelse fra de sovjetiske myndigheter om at senkning foregår på 55° 20' 7" nordlig bredde og 15° 37' 8" østlig bredde. Dette punkt ble oppgitt å ligge et sted nordfor Bornholm. På mitt uttrykkelige spørsmål om ikke en av okkupasjonsmaktene også aktet å senke giftgass i Skagerak fikk jeg et benektende svar.

Jeg har også for ordens skyld spurt den hervaerende Danske Militaermisjon om den kjendte noe til forestående giftgass-senkning i Skagerak. Det gjorde den imidlertid ikke.

Erik Braadland

Erik Braadland

fung.

hls
Gj/EB. 13.7.48.

Sendes det Kgl. Forsvarsdepartement under henvisning til telefonsamtale 12 d.m. med Kommandørkaptein Hostvedt. Utenriksdepartementet, Oslo, 13 juli 1948.

Etter fullmakt:

W. H. Ellum

(u.) S. Haaland



JUNE 09482 "UD."

DET KONGELIGE FORSVARSDEPARTEMENT

J.nr.

(Datum og J.nr. i dette brev bes ført opp i svarbrevet.)

EH/AK

OSLO, den

Storgata 33

TL 33070 og 34876

Innk. til

14. JUL. 1948

Sjöforsvarets overkommando.

Senking av "Toxic Ammunition" i Skagerak.

1. Telefonbeskjed fredag den 9. om at de norske fiskerimyndigheter protesterer mot senking av giftgassammunisjon i Skagerak be-
krefte herved. Saken kom opp ved et skriv fra SOK til FD. Den
amerikanske marineattaché hadde meddelt SOK at de amerikanske
myndigheter aktet å senke giftgassammunisjon ca. 25 n.mil av
Torungen. Dette brev ble sendt til Fiskeridepartementet 26/6-48.
Brevet er sendt Fiskeridirektøren, som igjen har sendt det til
fiskeriinspektør Buvik.
2. Fiskeriinspektør Buvik telegraferer 7. juli 1948 til Fiskeride-
partementet :
"Jeg har idag sendt fiskeridirektøren sålydende telegram citat
ad forespørsel fra forsvarsdepartementet via fiskerideparte-
mentet angående dumping av giftgassammunisjon 25 nautiske mil
fra torungen fyr stopp jeg har idag telefonisk overfor sjö-
forsvarets overkommando på vegne av distriktets fiskere pro-
testert mot omhandlede dumping av giftgassammunisjon i skage-
rak da sådan dumping formodes ytterst skadelig for fiskeriene
og henvist sjöforsvarets overkommando til dyphavet nordenfor
tampen".
3. Fiskeridirektøren har 8/7-48 telegrafert til Fiskeridepartementet
"Dumping giftammunisjon 25 nautiske mil fra torungen fyr. di-
rektoratet slutter seg til fiskeriinspektør buviks uttalelse
som også er sendt departementet direkte. direktoratet anser
det meget betenkelig å senke giftgassammunisjon på et felt so
ligger nær betydningsfulle fiskefelter idet man må regne med
at giftgassen før eller senere vil trenge ut av beholderne og
således være en alvorlig fare for fiskebestanden. det må der-
for etter direktoratets mening rettes alvorlig henstilling
til marinemyndighetene om å senke ammunisjonen et annet sted
hvor det må antas å være mindre fare for beskadigelse av fisk
bestanden i likhet med fiskeriinspektörens og som også tid-
ligere foreslått herfra vil man peke på dyphavet nordenfor
tampen utenfor 500 favner dyp d.v.s. nordenfor 63 grader
nordlig bredde hvis det ikke kan finnes noen annen måte å
tilintetgjøre giftgassammunisjonen på.

4. Fiskeridepartementet har i skriv av 8/7-48 (mottatt her 12/7) til FD. sluttet seg til disse telegrammer og anmodet om at omhandlede ammunisjon søkes senket på det område som er foreslått av fiskeridirektøren.
5. Forsvarsdepartementet må slutte seg til fiskeridepartementets anmodning og vil be om at den amerikanske marineattaché må bli underrettet.

Dag Bryn

Erling Hostvedt

Gj.part:

Utenriksdepartementet.

9482

JAN 09580 FUD

907/402/156/A.III.

Til

Det kongelige forsvarsdepartement.

O s l o.

Innk.til

16 JUL 1948

5/ / / Y

9482

Senking av "Toxic Ammunition" i Skagerak.

(F.D. J.nr. 7246/48.F.D.I.2 av 13. juli 1948.)

Gj.D.1

F.D.
Fiskeridept.
Fiskeridirektøren.

S.O.K. hadde i går en konferanse med den amerikanske marineattaché om denne sak. Marineattachéen mente at argumentene mot senking av giftgass-ammunisjonen var grunnløse. Han framholdt at området var vel ute i internasjonalt farvann, og at ammunisjonen ville bli senket som angitt, på tross av protestene.

2. Slik saken står, kan S.O.K. ikke stanse dumpingen av gassammunisjon i Skagerak eller få flyttet området til nordenfor Tampa. Den eneste mulighet for opphøvelse av forandring er sannsynligvis at saken fremmes ad diplomatisk vei.

Etter ordre

S. Storheill
Kommandør
Sjef for Admiralstaben

T. Holthe
Orlogskaptein
Sjef for Operasjonsavdelingen,
A.III.

JM 090667 TUD

26 JUL 1948

9580

No. 616

9

Innk. til		
17 JUL. 1948		
51	1	✓

The American Embassy presents its compliments

to the Royal Norwegian Ministry of Foreign Affairs

and has the honor to inform the Ministry that in

accordance with plans for the disposal of surplus

ammunition approved by an international board of

the four powers occupying Germany, it is proposed

to tow the hulk "Phillip Hannegan" to a point in

international waters bounded by the following

coordinates: 58 degrees, 14 minutes north;

09 degrees, 27 minutes east; 58 degrees, 16 minutes

north, 9 degrees, 27 minutes east; 58 degrees, 19

minutes north; 09 degrees, 4 minutes east; 58 degrees,

17 minutes north, and 09 degrees, 40 minutes east,

where/

The Royal Norwegian Ministry

of Foreign Affairs,

Oslo.

- 2 -

where the hulk, loaded with three thousand tons of toxic ammunition will be sunk. The spot selected is the same as that in which similar scuttlings took place in 1946 and 1947 with the approval of the Royal Norwegian Sea Defense Forces.

The hulk escorted by the destroyer "USS Willard Keith" will leave Bremerhaven at 0600 hours GMT, July 20, and will reach the designated area where operations will commence at 0500 GMT, July 23.

The concurrence of the Royal Norwegian Government in this operation is urgently requested in view of the imminence of the departure date of the vessel from Bremerhaven.

Oslo, July 16, 1948

I.S. GR.
17.7.48.

51 1 4

Oslo, 17 juli 1948.
Vedlegg.

Det Kgl. Forsvarsdepartement.

Senkning av giftig ammunisjon i Skagerak.

Under henvisning til telefonsamtaler mellom byråsjef Lunde og kommandørkaptein Hostvedt sendes vedlagt gjenpart av verbalnote av 16 d.m. fra de Forente Staters Ambassade samt av mitt svar av i dag. For Utenriksministeren :

(u) R. B. Skjeltstad

(u) A. Haug

I. D. / GR.
17. 7. 48.

51 1 4

17/7.48

MED BUD STRAKS

HASTER

9667/48

Lest opp for
Korn. Kapt. H. S.
Hosstetter, F.D.,
som vanlig. K.

[Handwritten signature and stamp]
Vice-Admiral

[Handwritten signature]

Utenriksdepartementet har den ære å
erkjenne mottagelsen av de Forente Staters Ambassades
verbalnote av 16 d.m., hvori meddeles at det er
meningen å foreta senkning av giftig ammunisjon i et
nærmere angitt område i Skagerak 23 juli d.å..

Utenriksdepartementet henviser i denne for-
bindelse til de konferanser som har funnet sted mellom
representanter for Sjøforsvarets Overkommando og
Forsvarsdepartementet og den amerikanske marineattaché.
Under disse samtaler ble det fremholdt at de norske
myndigheter innstendig må henstille at senkningen ikke
foregår i det nevnte område av hensyn til mulige skade-
virkninger for fiskeriene. For det tilfelle at det
ikke skulle være mulig å få ødelagt den ammunisjon
det her gjelder på annen måte, ble det anbefalt at senk-
ningen måtte foretas på dyphavet nordenfor Tampen utenfor
500 favners (941.25 meter) dyp, d.v.s. nordenfor
63 graders bredde.

I samsvar med dette beklager Utenriksdeparte-
mentet at de norske myndigheter ikke kan gi sitt samtykke
til at ammunisjonen senkes i Skagerak og må på ny gjenta
henstillingen om at en eventuell senkning foregår nor-
denfor 63 grader, nordlig bredde.

Oslo, 17 juli 1948.

Gj/EB.19.7.48.

Oslo, 19 juli 1948.
Vedlegg.

Det Kgl. Fiskeridepartement,
O s l o.

Senkning av giftgass og ammunisjon.

Under henvisning til telefonsamtale av 19 d.m. med sekretær Aas oversendes vedlagt til det Kgl. Departements underretning gjenpart av et notat oppsatt i Utenrikedepartementet 17 d.m.

For Utenriksministeren:

(u.) Peter Anker

(u.) Sv. Gjellum

Bindes 51.1/4

J.N. 09715 TUD.

Gj/EB.

Notat.

1948

M67

Senkning av giftgass og ammunisjon.

Innk. til		
28 JUL. 1948		
51	/	4

Kommandörkaptein Hostvedt ringte i dag (lördag) (kl. 14.50) og meddelte at ambassadesekretær Parsons ved den herværende amerikanske ambassade telefonisk hadde underrettet ham om at senkningen av giftgassen ville foregå på 63° n.br. og 1°30' ö.l. (I Utenriksdepartementets note av i dag til den amerikanske ambassade anbefales det "at senkningen måtte foretas på dyphavet nord for ~~Tempen~~ utenfor 500 favnens (941.25 meters) dyp, d.v.s. nordenfor 63 n. br."). Det er således blitt tatt hensyn til det norske ønske i saken.

Ammunisjonsskipet vil avgå fra Bremerhafen den 20 d.m. kl. 6 og være på senkningsplassen ca. 24 s.m. kl. 10.

Foranstående er av Forsvarsdepartementet blitt meddelt SOK., som over radio vil sende advarsel til skipsfarten i disse farvann.

17.7.48.

